

Mured õunte ja õunapuuga

Võrgendikoi kahjustus.

Sel aastal ei ole aias kuue puu peal ühtegi õuna. Kõik lehed on poole-
nisti pruunid ja kaetud mingi peenikese ämblikuvõrgutaolise as-
jaga. Üks teadjamees pani diag-
noosiks võrgendikoi. Kas on loot-
tust, et talvega see hävib? Kui ei,
siis kas on mingit looduslikku tõr-
jevahendit?

Vastab

KERSTI KAHU

Polli Aiandusuuringute Keskuse teadur

Õunapuuvõrgendikoi (*Yponomeuta malinellus*) puhul on kahjustuse pilt veidi teistsugune. Võrgendikoi röövikud söövad õunapuulehti, jättes alles vaid rood ja osa lehelabast. Nad tõmbavad oma pessa pidevalt uusi lehti, mis mässitakse võrgendiga kokku. Tekib suur võrgendipesa, mille sees on märgata kiiresti sagivaid röövikuid.

Teie kirjeldatud kahjustus vastab pigem viljapuu-võrgendilesta (*Metatetranychus ulmi*) kahjustusele. See kahjur rikub lehti: lestad imevad leherakud kuivaks. Kahjustuse esmane tunnus on lehepinna nõrk värvimuutus. Lõpuks muutub lehe alumine külg pruuniks ja seejärel kuivab. Lestad toodavad peenikest võrgendiniiti, mis aitab kaasa nende levikule tuule abil.

Lestakahjustust vähendab tagasihoidlik väetamine, sest kõrge aminohapete ja suhkrute sisaldus soo-

dustab kahjuri arengut. Seega ärge liialdage lämmastikväetisega.

Sügisel soovitan pritsida õunapuid biopreparaadiga NeemAzal T/S. Tõhusam tõrje on aga ikkagi kevadel kahjustuse ilmnedes, pritsimisi korrake nädalase vahega. Pritsimislahusele lisage veidi rohelist seepi. Tõrjeks sobivad ka taimeleotised (kõrvnõges, koirohi, sookail, harilik soolikarohi jne).

Puuviljamädanik.

Aias kasvab üks vana 'Antonovka'. Sel aastal on õunu eriti palju, aga nad mädanevad juba puu otsas. Samuti on puul pruuni värvi ja krussis lehti. Kas tegu on haigusega või toitainete puudusega?

Vastab

TOIVO UNIVER

Polli Aiandusuuringute Keskuse vanemteadur

Õunad nakatuvad puuviljamädanikku (*Monilinia fructigena*), kui viljakestas on tekkinud vigastusi.

Tavaliselt kahjustab õuna esmalt õunapuukärntõbi (*Venturia inaequalis*). Õuntele tekivad mustad sametised täpid.

Suve esimesel poolel nakatunud viljad lõhenevad suuremaks kasvades kärntõvepleki kohalt ja puuviljamädaniku eoste avaneb toidulaud.

Sel aastal on õunapuudel rohkesti puuviljamädanikuga vilju, kuid alati eelneb nakatumisele viljakesta vigastus, mille tekitab kärntõbi, õunamähkuri röövikud ("õunaussid") või mõni muu kahjustaja.

Pruunid ja krussis vanemad lehed on vanemal puul tavalised. Suvine põud ja sellest johtuv puude stressiseisund aitas siin kaasa.

Toitainete puuduse nähud need ei ole.

Õunapuukärntõbi.

Millal on kõige parem aeg õunapuid väetada? Väetiseks on hobusesõnnik.

Vastab

TOIVO UNIVER

Polli Aiandusuuringute Keskuse vanemteadur

Sõnnikuga on parem väetada sügisel septembri lõpus. Laotage see võra piirile ja ka veidi kaugemale (0,5–1 m), kus asuvad juurestiku rohkearvulised narmasjuured.

Puu omastab toitaineid vaid narmasjuurte kaudu, tüve ümber pandud väetisest pole mingit kasu. Vihmavesi uhub toitaineid mulda ja juured saavad neid kasutada kuni maapinna külmumiseni.

Allikas: aialeht.ee